Hukuk Bölümü Hüküm Uyuşmazlığı Olmadığına Dair 2004/87 E. , 2005/45 K.

- **2247 SAYILI YASANIN 24. MADDESINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLAR BIRLIKTE GERÇEKLEŞMEDIĞINDEN BAŞVURUNUN REDDİ GEREKTIĞI**
  - KÖY KANUNU (442) Madde 13

"İçtihat Metni"

Hüküm Uyuşmazlığının

Giderilmesini isteyenler : 1- Y. K. M.

2- D. B., M. K., D. S., S. G.

Vekili : Av. A. S.

Karşı Taraf : 1- Tokat Valiliği

2- Kılıçlı Köyü Muhtarlığı

3- M. S., Ş.T.

Vekili : Av. C. Y.

O L A Y : A) Tokat İli Merkez Yelpe Köyü Muhtarlığınca, köy halkının içme suyu ihtiyacını gidermek için kendi köy sınırları içinde kalan Ocaklı Tepe (Sarılık) mevkiindeki su gözesinden çıkan su, köylünün imkanlarıyla yapılan su deposuna aktarılmış ve buradan köye kadar döşenen borularla içme suyu şebekesine bağlanmıştır.

Komşu Kılıçlı Köyü halkından M.S.ve Ş.T.tarafından, Yelpe köyü sınırları içindeki Ocaklı Tepe (Sarılık) mevkiinden çıkan suyun, kadimden beri Kılıçlı Köylülerince sulama suyu olarak kullanıldığı ileri sürülerek 1.6.1987 gününde yapılan şikayet üzerine, TOKAT VALİLİĞİ İL İDARE KURULU'nca; 15.6.1987 tarih ve 92/9 sayı ile, 3091 sayılı Kanuna göre mahallen yaptırılan tahkikat sonucunda, sözkonusu su gözesinin senelerden beri Kılıçlı Köyü arazisine aktığının ve bu bölgede bulunan arazinin ihtilaflı sudan sulandığının anlaşıldığı gerekçesiyle, Yelpe Köyü Muhtarı D.B.ile İhtiyar Heyeti Azası D.S., M.K., D.G.ve S.G.'ün, Kılıçlı Köyünün zilyet ve tasarrufu altındaki su gözesine boru döşemek suretiyle sabit görülen vaki tecavüzlerinin men'ine karar verilmiş; bu karar gereğince, anılan su gözesi, zilyedi olarak saptanan Kılıçlı Köyü Muhtarlığına mahallen teslim edilmiştir.

B) Yelpe Köyü Muhtarı D.B.ile köy halkından D.S., M.K., D.G.ve S.G. vekilince, idarenin 3091 sayılı Kanun hükümlerini sular hakkında uygulayamayacağı ileri sürülerek İl İdare Kurulunun 15.6.1987 tarih ve 92/9 sayılı kararının iptali istemiyle, 2.7.1987 gününde idari yargı yerinde dava açılmıştır.

SİVAS İDARE MAHKEMESİ; 28.1.1988 gün ve E: 1987/377, K:1988/15 sayı ile, 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun'un amacının, tecavüz sayılacak bir fiilin varlığı halinde tecavüze uğrayan taşınmaz malın zilyedinin haklarının idari makamlarca korunmak suretiyle tasarrufa ilişkin güvenliğin ve kamu düzeninin sağlanması olduğu, ancak Medeni Kanun'un kabul ettiği esaslara göre, genel ihtiyacı karşılaması nedeniyle özel mülkiyete konu edilemeyen suların kamuya ait bulunduğu, bu sular üzerinde kadim intifa hakkından bahisle genel yararın söz konusu olduğu hallerde kullanımının engellenemeyeceği, 442 sayılı Köy Kanunu'nun 13. maddesine göre köye kapalı yoldan içilecek su getirmenin köylünün mecburi işleri arasında olduğu, olayda, Yelpe Köyünün içmesuyu ihtiyacı nedeniyle köy hudutları içinde Ocaklı Tepe mevkiinde bulunan içilecek nitelikteki suyun köy halkının kendi olanaklarıyla köylerine götürüldüğü anlaşılmakta olup Kılıçlı Köyünde mukim bazı şahısların söz konusu suyu sulama amacıyla kullanmalarına binaen bu fiilin zilyedliğe tecavüz olarak nitelendirilmesinin hukuken mümkün olmadığı, bu durumda, Yelpe Köyü hudutları içindeki sudan aynı köy halkının önemli bir ihtiyaç olan içme suyu ihtiyacının karşılanması fiilinin özel yarar sağlamak amacı taşıyan bir tecavüz olarak nitelendirilemeyeceği gerekçesiyle, dava konusu işlemin iptaline karar vermiş; bu karar, DANIŞTAY ONUNCU DAİRE'nin 18.12.1990 gün ve E:1988/940, K:1990/3065 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Yelpe Köyü Muhtarlığı vekilince , köy halkının içme suyu ihtiyacını karşılayacak başka su kaynağı bulunmadığı, Kılıçlı Köylülerinin arazilerini ve hayvanlarını sulamak için bu suyu istedikleri ileri sürülerek M.S.ve Şükrü Taşkın'ın haksız ve yersiz suya vaki müdahalelerinin önlenmesi istemiyle 26.6.1987 gününde dava açılmış; davalı M.S.ve Ş.T.vekilince ise, bu sudan kadimden beri beşbin dönümden fazla arazilerini sulayan 40 hanenin yararlandığı ve 70.000 fidanın sulandığı, gerçekte davacıların mütecaviz olup müvekkillerine ait suya müdahalede bulundukları, nitekim daha önce Yelpe Köyü halkından kimselerin ark açıp bu suyu almak istemeleri üzerine Tokat Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 15.12.1965 gün ve 1965/734-793 sayılı kesinleşen ilamıyla müdahalenin men'ine karar verildiği ve müvekkillerinin kadim su haklarının tescil edildiği, ihtiyaçlarını karşılayacak başka kaynakları olduğu halde Ocaklı Tepe (Sarılık) su kaynağına Yelpe Köylülerince yapılan müdahalenin men'ine ve eski haline ifrağına karar verilmesi istemiyle 21.9.1987 gününde, adli yargı yerinde karşı dava açılmıştır.

TOKAT 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 6.6.1996 gün ve E:1987/353, K:1996/172 sayı ile, aynen "(…) Taraflar iddialarını sınır kaydı, Danıştay daire kararı, keşif, bilirkişi ve tanık beyanlarına istinat ettirmiş olup taraflarca istinat olunan tüm kayıt ve belgeler celp ile Sivas İdare Mahkemesinin 28.1.1988 tarih ve 87/377-88/15 esas karar sayılı kararında davacı Yelpe köyü lehine verilen 15.6.1987 gün 1992/9 sayılı idari men'i müdahale kararının mukabil davacı kılıçlı (gümenek) köyü lehine iptal olunduğu ve kararın Danıştay 10 H D.sinin 18.12.1990 tarihli kararı ile derecattan geçerek onanmış bulunduğu ve iptal kararında niza konusu suyun Kılıçlı köy halkının önemli ihtiyacı olan içme suyu ihtiyacını karşıladığı olgusunu tesbitle buna istinaden hüküm kurulmuş olduğu anılan kararların tetkikinden belirlenmiştir.

Mahallen yapılan keşifte isimleri idarece bildirilen komşu köylerden tarafsız mahalli bilirkişiler R.T., M.K., A.S. ile taraf tanıkları yekdiğerine uygun düşüp ittifak sağlayan yeminli ifadelerinde suyun kaynağının her iki köy arasında sınır teşkil eden Sarılık deresinde kaynak olarak çıktığı ve bu derede Kılıçlı köy sınırları içinde kalacak şekilde Kılıçlı köyüne aktığı, Kılıçlı köyünün kadimden beri içme suyu ve arazi sulamasında kullanıp istifade ettiği ve buna ilişkin sulama tesislerini inşa ettiği Kılıçlı köyünün niza konusu sudan başkaca önemli herhangi bir su kaynağının bulunmadığı ve bu su kaynağına tamamen muhtaç ve bağımlı olduğu, Yelpe köyünün ise niza konusu su kaynağına ihtiyacının olmadığı gibi köy ihtiyacına fazlası ile yeter derece ve miktarda 4-5 ayrı su kaynağının mevcut olduğu, keşif tarihi itibarı ile 5-6 sene önce yani dava tarihine tekabül edecek şekilde davacı Yelpe köyünün kaptaj yapıp boru döşeme sureti ile fiilen müdahalede bulunduğunu o tarihe kadar Yelpe köyünün niza konusu suda herhangi bir tasarruf ve istifadesinin bulunmadığını beyan etmişlerdir.

Fenni bilirkişi S.Ü. 9.5.1996 tarihli keşif izlemeye yarar rapor ve krokisinde niza konusu su kaynağının çıkış gözesini mukabil davacı Kılıçlı köyünün sınır olan Sarılık deresinin yamacından çıkıp davacı Yelpe köyünün kaptaj yapıp boru döşeme sureti ile fiilen müdahale bulunduğunu belirlemiş, jeolog mühendis ve zirai bilirkişiler 11.5.1996 tarihli raporlarında niza konusu suyun yağışlı mevsimlerde debisinin 4 lt/sn. Temmuz- Ağustos aylarından itibaren debinin 0,5 lt/sn civarında olduğunu suyun Sarılık deresi aluvyonları içinden sızarak dere yatağının içinden çıkan göze olup topoğrafik ve jeolojik konumuna göre dere daimi akışları ve kadimlik hakları yönünden mukabil davacı Kılıçlı köyüne ait olduğu mevcut yapılmış bulunan sulama amaçlı toprak havuz ve arklardan anlaşıldığı gibi su ile sulanarak yetişmiş dikili durumdaki meyve ve kavak ağaçlarının yaşlarından da tesbit olunduğu üzere daimi kullanım ve tasarruf hakkının eskiden beri Kılıçlı köyüne ait olduğunu belirlemişlerdir.

Yapılan yargılama toplanan kanıtlardan niza konusu suyun taraf köyler arasında sınır teşkil eden sarılık deresinin mukabil davacı köy Kılıçlı köyü sınır yamaçından çıkıp doğal akışı itibarı ile Kılıçlı köyüne doğru aktığı ve Kılıçlı köyünün kadimden beri içme ve sulama suyu olarak kullandığı buna ilişkin yapı ve tesislerin zeminde mevcut olduğu davacı Yelpe köyünün ise niza konusu suda tasarruf ve zilyetliğinin mevcut olmadığı gibi bu su kaynağına da herhangi bir ihtiyacının bulunmadığı, debisi itibarı ile kamuya ait sulardan olmayıp ancak Kılıçlı köyü su ihtiyacına kısmen yetecek miktarda olduğu sonuç ve kanısına varılmış bu nedenle aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM/ Karar gerekçesinde açıklandığı üzere;

1- Davacı Yelpe köyü davasının reddine,

2-M. Davacı Kılıçlı köyü davasının kabülü ile; fenni bilirkişi S. Ü.'ün 9.5.1996 tarihli krokisinde kırmızıya boyalı su kaptajı (su deposu) ile maviye boyalı su borusu döşemek sureti ile Yelpe köyünün yaptığı müdahalesinin men'ine ve Yelpe köyü tarafından inşa edilen su borusu ve su deposunun kal'ine. (…)" karar vermiş; bu karar, YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ'nin 15.10.1996 gün ve E:1996/9598, K:1996/10703 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK : Yelpe Köyü Muhtarlığı vekili, müvekkil köy tarafından içme suyu getirme çalışmalarına karşı Tokat Valiliğince verilen meni müdahale kararının Sivas İdare Mahkemesince Yelpe Köyü lehine iptal edilmiş olmasına karşın, Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen kararda "… davacı Yelpe Köyü lehine verilen 15.6.1987 gün ve 92/9 idari meni müdahale kararının mukabil davacı Kılıçlı (Gümenek) Köyü lehine iptal olunduğu…" biçiminde tamamen zıt olarak anlaşıldığını ve bu yanlışlığın davalı-karşı davacı Kılıçlı Köyünün davasının kabulü yolunda tesis edilen hükme esas alındığını, bu nedenle iki mahkeme kararı arasındaki çelişki yüzünden doğduğunu öne sürdüğü hüküm uyuşmazlığının giderilerek müvekkil Yelpe Köyü sınırları içerisinde olduğu tartışmasız bulunan suya davalı Kılıçlı Köyü ve köylülerinin haksız müdahalelerinin önlenmesine karar verilmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

Bu dilekçeyi alan Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimliğince, 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinin işaret ettiği aynı Yasa'nın 15. maddesinde öngörüldüğü üzere dava dosyaları ile birlikte gönderilmesi gerekirken yalnızca başvuru dilekçesi gönderilmiş ise de, Başkanlık yazısı ile istenilmesi üzerine ilgili mahkemelerce gönderilen adli yargı dosyası ve idari yargıya ait suret dosya incelemeye alınmıştır.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 24 ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; 2247 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine göre hüküm uyuşmazlığının varlığı için idari, adli veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan iki ayrı kararın olması ve bu kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması gerektiği, öte yandan, 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun amaç ve kapsam başlıklı 1 inci maddesinde, Kanunun amacı, taşınmaz mallara yapılan tecavüz veya müdahalelerin, idari makamlar tarafından önlenmesi suretiyle tasarrufa ilişkin kamu güvenliği ve kamu düzeninin sağlanması biçiminde nitelenerek, Kanunun 7 nci maddesinde, taşınmaz üzerinde üstün hakkı olduğunu iddia edenlerin yargı yoluna başvurması gerektiğinin kararda belirtileceğinin, aynı Kanunun 14 üncü maddesinde de, başvuru sırasında, taraflar arasında taşınmaz mal anlaşmazlığı hakkında mahkemece ihtiyati tedbir kararı verilmiş veya anlaşmazlık dava konusu yapılmış ise bu Kanun hükümlerinin uygulanamayacağının, bu Kanuna göre idari makam tarafından verilmiş bir önleme kararı varken, taraflarca taşınmaz mal anlaşmazlığına ilişkin dava açılmadan adli mercilerce ihtiyati tedbir kararı verilemeyeceğinin öngörüldüğü, yukarıda değinildiği üzere, hüküm uyuşmazlığına konu edilen kararlardan, Sivas İdare Mahkemesince verilen karar, Yelpe Köyü muhtarlığının ve aynı köyden bazı kişilerin Ocaklıtepe (Sarılık) mevkiindeki su gözesine tecavüzünün önlenmesine dair Tokat Valiliğinin idari nitelikteki men kararının, suyun anılan Köyde çıktığı ve bu Köyce kullanılmasında kamu yararı bulunduğu gerekçesiyle iptaline ilişkin olmasına karşın, Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesi kararı sözü edilen su kaynağının taraf Yelpe ve Kılıçlı Köyleri arasında sınır teşkil eden Sarılık deresinin Kılıçlı Köyü sınır yamacından çıkıp doğal akışı itibariyle Kılıçlı Köyüne doğru aktığı ve bu Köyün söz konusu kaynağı içme ve sulama suyu gereksinimi için kullandığı ve buna ilişkin yapı ve tesislerin zeminde mevcut olduğu, Yelpe Köyünün bu su kaynağında tasarruf ve zilyetliğinin olmadığı gibi kaynağa herhangi bir ihtiyacının da bulunmadığı kamuya ait sulardan olmadığı, ayrıca Kılıçlı Köyüne kısmen yetecek miktarda olup, Yelpe Köyüne tahsisine olanak bulunmadığı gerekçelerine (yerinde yaptırılan keşif, tanık beyanları, bilirkişi raporu ve kroki göz önüne alınarak) dayalı olarak verilen ve sonuç itibariyle anlaşmazlık konusu su üzerinde üstün hakkın saptanmasına ilişkin bulunduğu, bu durumda, sözü edilen su kaynağına tecavüzün önlenmesine ilişkin olarak 15.6.1987 gününde Tokat Valiliğince verilen karara karşı 02.07.1987 tarihinde idari yargı yerinde açılan davada, Sivas İdare Mahkemesinin valilik kararının hukuki sonuçlarını ortadan kaldıran iptal kararının yanı sıra, aynı su kaynağına tecavüzün önlenmesi istemiyle Valiliğin idari men kararında adı geçen şikayet edilenlerce 26.6.1987 tarihinde adli yargı yerinde açılan ve karşı davacıların iddialarının da irdelendiği müdahalenin men'i ve tesisin kal'ine ilişkin davada, 3091 sayılı Kanunun anılan kuralları uyarınca idari davanın kesinleşmesi beklenilerek Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesince esasa ilişkin olarak verilip kesinleşen aynı konuyla ilgili olmasına karşın farklı hukuki rejime dayalı, taraflarından biri aynı olan sözü edilen kararlar arasında, belirtilen nedenlerle çelişki olmadığı gibi, esasen Tokat Valiliği'nin idari men kararının iptal edilmesi sonucunda, sadece Asliye Hukuk Mahkemesi kararının uygulanacak karar niteliğinde olması karşısında, olayda, hakkın yerine getirilmesinde de olanaksızlık bulunmadığından hüküm uyuşmazlığının varlığından sözedilemeyeceği, açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde öngörülen anlamda hüküm uyuşmazlığı doğmadığından, istemin reddi gerektiği yolunda düşünce vermiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; 2247 sayılı Yasanın 24. maddesine göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan iki ayrı kararın bulunması ve bu kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olmasının gerektiği, hüküm uyuşmazlığına konu edilen Sivas İdare Mahkemesine açılan davanın, Tokat Valiliği İl İdare Kurulu'nun 3091 sayılı Yasa uyarınca verilen men'i müdahale kararının iptali istemi ile ilgili olmasına karşın, Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesine açılan davanın, kaynak suyuna vaki müdahalenin önlenmesi ve tesisin yıkılması isteminden ibaret bulunduğu, adli ve idari yargıda açılan davaların taraflarından birinin ve konusunun aynı olmasına karşın, uyuşmazlığı doğuran Tokat Valiliği İl İdare Kurulunun 15.6.1987 gün ve 92/9 sayılı kararının, Sivas İdare Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle uygulama kabiliyetinin bulunmadığı, Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesi kararının uygulanmasının mümkün olduğu nazara alındığında hakkın yerine getirilmesini imkansız kılan bir çelişkinin varlığından söz edilemeyeceği, bu nedenlerle, 2247 Sayılı Kanunun 24.

maddesinde belirtilen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Cafer ŞAT'ın Başkanlığında, Üyeler: M.Lütfü ÜÇKARDEŞLER, Coşkun ÖZTÜRK, Serap AKSOYLU, Z.Nurhan YÜCEL, Abdullah ARSLAN ve H. Hasan MUTLU'nun katılımlarıyla yapılan 13.06.2005 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa YEĞENOĞLU'nun 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile Danıştay Başsavcısı'nın başvurunun reddi gerektiğine ilişkin düşünce yazıları ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Danıştay Savcısı Ahmet Yahya ÖZDEMİR'in başvurunun reddi gerektiğine ilişkin yazılı düşünceler doğrultusundaki açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin 2592 sayılı Kanun'la değişik birinci fıkrasında, "1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a)Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b)Konu dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c)Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d)Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden: ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu; her iki kararda da davaların esasının hükme bağlandığı; taraflardan en az birinin (Yelpe Köyü Muhtarlığı yönünden) aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Olayda, Ocaklı Tepe (Sarılık) mevkiindeki su kaynağından köylerine içme suyu götüren Yelpe Köyünün bu suretle zilyedliğe vaki tecavüzünün 3091 sayılı Yasa hükümleri uyarınca önlenmesi ve su kaynağının zilyedi olarak tespit edilen Kılıçlı Köyüne teslimi yolundaki 15.6.1987 tarih ve 92/9 sayılı İl İdare Kurulu kararının iptali istemiyle Yelpe Köyü Muhtarlığı ve köylülerince açılan davada, Sivas İdare Mahkemesi'nce, kamuya ait sular üzerinde kadim intifa hakkından bahisle Yelpe Köyü hudutları içinden çıkan sudan aynı köy halkının önemli bir ihtiyacı olan içme suyu ihtiyacının karşılanması fiilinin özel yarar sağlamaya yönelik bir tecavüz olarak nitelendirilemeyeceği gerekçesiyle, İl İdare Kurulunun men kararı iptal edilmiştir.

Yelpe Köyü Muhtarlığınca, ayrıca, komşu köy halkından (M.S.) ve (Ş.T.)'nin arazilerini ve hayvanlarını sulamak suretiyle kendi içme suyu kaynağına müdahalelerinin önlenmesi istemiyle açılan davada ve buna mukabil (M.S.) ve (Ş.T.) tarafından, kadim su haklarına Yelpe Köyünce vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılan karşılık davada, Tokat 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce, mahallen yapılan keşif ve bilirkişi incelemesine göre doğal akışı itibariyle Kılıçlı Köyü arazilerine akmakta olan niza konusu su kaynağının Kılıçlı Köylülerince kadimden beri içme ve sulama suyu amacıyla kullanıldığı, Yelpe Köyünün ise bu su kaynağına tasarruf ve zilyetliği olmadığı gibi herhangi bir ihtiyacının da bulunmadığı gerekçesiyle Yelpe Köyü Muhtarlığının davası reddedilmiş; Kılıçlı Köylülerinin karşılık davasının kabulü ile Yelpe Köyü Muhtarlığının müdahalesinin men'ine ve inşa edilen su borusu ve deposunun kal'ine karar verilmiştir.

Buna göre, idari yargıda açılan davanın konusunu taşınmaz mal zilyedliğine yapılan tecavüz veya müdahalelerin idari makamlar tarafından önlenmesi suretiyle tasarrufa ilişkin güvenliği ve kamu düzenini sağlama amacını taşıyan 3091 sayılı Yasa'ya göre Valilikçe tesis edilen idari karar teşkil etmekte iken, adli yargıda görülen müdahalenin önlenmesine ilişkin dava- karşılık davanın konusunun, Medeni Kanun'da öngörülen Devletin hüküm ve tasarrufu altında sayılan ve özel mülkiyete konu edilemeyen genel sulardan ihtiyacı oranında fakat kadim ve öncelikli kullanmaya ilişkin haklar ihlal edilmeksizin herkesin yararlanması ilkesi çerçevesinde ayni bir hakka ilişkin bulunması nedeniyle, her iki davanın konusu ve sebebinin aynı olmadığı ve mahkeme kararlarının da farklı hukuki rejimlere dayandığı görülmektedir.

Bu durumda, konuları ve sebepleri aynı olmayan davalarda farklı mevzuata dayanılarak verilmiş olan kararlar arasında çelişki bulunmayıp, salt adli yargı kararında idari yargı safahatine ilişkin hatalı bir saptama yapılması çelişkinin varlığını göstermediği gibi, bu saptamanın karara dayanak teşkil ettiği iddiası da doğru değildir.

Diğer taraftan,Valiliğin idari tedbir niteliği taşıyan men kararının iptali yolundaki idari yargı kararı, üstün hakkın saptanmasına ilişkin adli yargı kararının uygulanmasına engel teşkil etmediğinden hakkın yerine getirilmesinin imkansızlığından da sözedilemez.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "hakkın yerine getirilmesinin imkansız bulunması" koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmektedir.

SONUÇ: 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinde öngörülen koşullar birlikte gerçekleşmediğinden BAŞVURUNUN REDDİNE, 13.06.2005 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.